

Regeringen

Klimat- och näringslivsdepartementet

LRF:s svar på remiss av promemorian Ny förordning om invasiva främmande arter

LRF har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss och vill ge följande synpunkter.

LRF är en partipolitiskt obunden intresse- och företagarorganisation för jord- och skogsbrukare samt delar av förädlingsindustrin. LRF verkar för utveckling av företag och företagare med jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö som bas så att de kan förverkliga sina ambitioner om tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft. LRF är en medlemsstyrd organisation byggd på demokrati och samlar strax över 120 000 medlemmar där varannan medlem är företagare. Tillsammans står vi för fyra procent av Sveriges BNP.

Allmänt

LRF ser positivt på att en nationell lista över invasiva främmande arter blir verklighet. Det kommer ge en tydlighet i vilka arter som räknas som invasiva i lagens mening, utöver de arter som finns på EU:s lista över invasiva främmande arter, samt vad som gäller för de arterna. För att länsstyrelserna ska kunna utföra det uppdrag som förordningen föreskriver kommer mer ekonomiska medel att behöva tilldelas för arbetet med de arter som omfattas av förslaget.

Invasiva främmande arter riskerar att orsaka skador på naturmiljöer, inhemska arter, den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster. De hotar också den svenska livsmedelsproduktionen. För LRF är utgångspunkten därför att hantering och bekämpning av invasiva främmande arter är ett allmänt intresse och därmed är det i första hand statens ansvar att bära kostnaderna för det och organisera arbetet. Det är också ofta mer kostnadseffektivt att samordna insatser över större områden, snarare än att enskilda ska genomföra spridda och osamordnade insatser. Det är därför helt avgörande att tillräckliga resurser tilldelas de myndigheter som har ansvar för det arbetet. Det utesluter dock inte att samhället i övrigt också tar sin del av ansvaret för att effektivt bekämpa invasiva främmande arter.

När det gäller landlevande arter är länsstyrelserna hårt belastade, både vad gäller invasiva främmande arter och andra expansiva ogräs, såsom stånds, renkavle och höns-hirs. För arbetet med expansiva ogräs saknas både ekonomiska medel och instruktioner till myndigheterna att samordna arbetet. Flera myndigheter behöver involveras i arbetet och samordnas för att det ska bli så effektivt som möjligt och tillräckliga medel måste tilldelas myndigheterna, både vad gäller invasiva främmande arter och expansiva ogräs.

Synpunkter

LRF noterar att förslaget som nu läggs fram i den remitterade promemorian inte är lika långtgående jämfört med det tidigare förslaget, både vad gäller hur enskilda träffas av förbuden i 3 kap. 1 § men också avseende krav på myndigheternas agerande.

Förbudet mot att avsiktligt låta arter reproducera sig eller växa gäller enligt det nya förslaget endast statliga myndigheter, kommuner eller regioner som äger eller innehar särskild rätt till fastigheten. Det innebär att privatpersoner och företag inte har någon skyldighet att åtgärda befintliga bestånd och förekomster av arter som är upptagna på den nationella förteckningen. LRF tillstyrker detta förslag eftersom det är i linje med vår utgångspunkt att hantering och bekämpning av invasiva främmande arter är ett allmänt intresse vars kostnader i första hand ska bäras av staten och inte vältras över på enskilda. Lantbruksfastigheter är ofta stora och spridning av invasiva främmande arter sker ofta utan att markägaren har kännedom om det eller har möjlighet att förhindra det. En annan ordning än den föreslagna skulle kunna innebära att ägare till lantbruksfastigheter får stå för kostsamma åtgärder som inte leder till önskat resultat.

Det är positivt att staten i enskilda fall kan ta ansvar för bekämpning av arter på privata fastigheter, under förutsättning att ägaren informeras om åtgärderna, samt att staten står för kostnaden. Det är också ett incitament för privata fastighetsägare att informera ansvarig myndighet om förekomster av invasiva främmande arter, så att de kan bekämpas effektivt. LRF anser att denna ordning är mest ändamålsenlig för att säkerställa en effektiv bekämpning av befintliga bestånd och förekomster av invasiva främmande arter, med tydlig ansvarsfördelning mellan myndigheter och enskilda.

I 4 kap. 2 § 2 st. anges att Länsstyrelsen *får* besluta om utrotningsåtgärder för arter som är upptagna på den nationella förteckningen och som inte omfattas av hanteringsåtgärder. Detta innebär en förändring jämfört med det förra förslaget, där det angavs att Länsstyrelsen *ska* besluta om utrotningsåtgärder. LRF anser att den föreslagna regleringen bör ändras så att det framgår att Länsstyrelsen *ska* fatta sådana beslut. En sådan ordning är nödvändig för att säkerställa en enhetlig och effektiv hantering, och för att undvika risken att nödvändiga åtgärder fördröjs eller uteblir. Det är bra att 4 kap. 3 § innehåller ett krav på att utrotningsåtgärder ska vidtas skyndsamt vid tidig upptäckt av introduktion eller förekomst av arter som är upptagna på den nationella förteckningen. Det är avgörande att kraftfulla åtgärder vidtas i ett tidigt skede, innan arterna hunnit sprida eller etablera sig så att utrotning inte längre är möjlig.

Med vänliga hälsningar
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Ingrid Eilertz
Enhetschef
Branscher och företagande

Anna Irani
Näringspolitisk expert/jurist
Näringspolitikens analys